

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 7. aprila 2011 ☼ Leto XXI, št. 14

Nemo več manjšine, liki narodnosti?

Če de vse šlau po planaj vogrskoga parlamenta (pa zakoj bi nej šlau), de emo Vogrski rosag 18. apriliša nauvo ustavo (alkotmány). Debata o tom v parlamenti, kakšna naj bi bila nauva ustava, ka vse naj bi bilau v njej, se je začnila 28. marciuša. Do tistoga mau so mogli vsi tisti, steri bi želeli, ka bi se v osnutki (tervezet) ustave kaj ovak napisalo, dati ali poslati svoje mišljenje o tom. Pred tom se je po rosagi razposlalo kakšni osem milijonov pisem, v steraj so leko lidgé odgovarjali na pitanja ali sami napisali, kakšna naj bau nauva ustava. Nazaj so poslali kakšni 920 gezero pisem, s pomočjav toga, kak so lidgé odgovarjali ali pisali, je predsednik vogrške vlade Viktor Orbán v parlamenti povedo, ka lidgé ščejo meti močno, stabilno ustavo, v steraj so pauleg pravic zapisane tudi dužnosti.

V ustavi naj bi bile zapisane pravice manjšin tö, stere živemo na Vogrskom. Tau smo lidgé, steri živemo v rosagi, steri je naš daum, naša domovina, dapa gučimo ovakši materni gezik (gučimo slovenski, srbski, hrvaški, nemški itd), mammo ovakšo kulturo, se pravi smoo ovakši kak večinski vogrski narod. Zatok je pa trno čudno, ka tisti, steri so pripravljali tekst za ustavo, so v preambuli napisali, ka na narodnosti pa narodne skupnosti na Vogrskom gledajo

tak, kak na tau (del) vogrskoga naroda (vogrške nacije). Če samo s trejzno paversko pametjo premislimo, gorpriedemo, ka tü nika nej vredi. Vej pa če smo Slovenci, Nemci, Srbi ali Rumejnarge, ne moremo biti ranč tak Vaugri. Smo pošteni državljani tauga rosaga, tü živémo, tü delamo, tü plačüvlemo svoje porcije, smo pa po geziki, kulturi tau drugi narodov. Samo si zmislite, ka bi pa pravli Madžari, steri živajo v sausedni rosagaj, če bi na nji gledali v njini rosagaj tak kak na tau srbskoga, slovaškoga ali rumejnarskoga naroda. Vej pa za nji na Vogrskom pravijo, ka so tau vogrskoga naroda. Če so pa oni tau vogrskoga naroda, vej pa kak materno rejč gučijo vogrski gezik, majo vogrsko

kulturo, te mi, steri mammo slovenski, srbski ali nemški materni gezik, mammo ovakšo kulturo, ovakše šege, navade, ne moremo biti del istoga naroda. Zatok je pa normalno, ka so se manjšine zavolo toga gorprosile pa so v teksti, steroga so one napisale, stavek »Narodnosti in narodne skupnosti na Madžarskem smatramo kot del madžarskega naroda« vöpotegnile. V amandma, steroga sta potejm, ka sta s predstavniki manjšin usklajevala, notdala v parlament poslanca János Halász pa Péter Harrach je malo ovak napisano, ka je zatok bole sprejemljivo. V njem etak piše: »Narodnosti, ki živijo na Madžarskem, so del madžarske politične skupnosti in so državno-

tvorni elementi.« Zdaj, gda tau pišem, se ešče ne vej, ali de parlament tau sprejmo v tej formi ali do se ešče iskale kakšne druge formulacije. V osnutki nauve ustave je bilau ešče dostakaj spornoga (vitás) za manjšine, med tejmji je biu materni gezik tö. V originalnom osnutki je pisalo, da »Madžarska štiti (védi) vogrski gezik in spoštüvle jezike narodnosti pa jezike drugi narodov.« Tü se predstavnikom narodnosti najbolje tau nej vidlo, ka so nej napravili razloček med narodnostnimi maternimi geziki pa geziki drugi narodov. Tau so tö ščeli, naj se napiše v ustavo, ka rosag mora zagotoviti pogoje za ohranitev maternoga gezika narodnosti. V amandmaji prva omenjena poslanca

etak piše: »Madžarska štiti madžarski gezik in jezike z nami živüch narodnosti.«

V nauvi ustavi naj se nej bi več nücala rejč manjšina/ki-sebbség, liki samo izraz narodnost/nemzetiség. Po ednom tali se tau s tem tolmači, ka je v rejči manjšina notri odnos večine do manjšine tö, kak če bi tisti, steri je več, dojgledali tiste, steri je menje. Po drugom tali se pa vej, ka gda se v vogrskoj rejči nüca beseda manjšina, lidgé največkrat mislijo na Ciganje. Ka bi te negativni, pejorativni, lagvi žma rejči vökrauzili, zatok raj tau rejč nedo nücali. S toga pa leko grata dosti kalamajk. Do zdaj se je v sporazumaj med rosagoma nüco té izraz. Pomislimo samo na sporazum, steri skrb ma na posebne pravice slovenske narodnostne manjšine v Porabji in madžarske narodne skupnosti v Sloveniji. Potem toga de se mogo sporazum na nauvo napisati?

Ka sploy ne gučimo o praktičnom življenji. Do zdaj so mele vse manjšinske samouprave v svojij imenaj tau besedo. Tak je bilau napisano na vsej tab-laj, v pečatlinaj, na kuvertaj, na papiraj za pisma itd. Kelko de nas (rosag) tau koštalo, ka se vse tau vömeni? Ali de za tau penez? Ali naj tau same rejšijo samouprave? Ali mo meli miš-maš? V ustavi mo narodnosti, v praksi pa ostanemo manjšine?

Marijana Sukič

SLOVENIJA DANES

Slovenija danes je nova revija za Slovence zunaj Republike Slovenije. Nadaljevala bo vlogu, ki so jo doslej imele Rodna gruda kar več desetletij, od leta 1954 do 2004, potlej Slovenija. Svet in nazadnje Moja Slovenija. Urad za Slovence v sosednjih državah in po svetu se je odločil za novega izdajatelja,

širšo javnost, da se jezik približa širši množici. Pozdravljamo in tudi spodbujamo tovrstne revije, ki imajo – poleg informiranja bralcev – širši vpliv na razmišljanje ljudi in dvigujejo pomen slovenskega jezika, tako v družini kot tudi v družbi, imajo pa še druge povezovalne učinke.»

in sicer za Založbo Domus, ki že izdaja revijo The Slovenia Times samo v angleškem jeziku. Glavna in odgovorna urednica je Blanka Markovič Kocen, z Zamejskim dnevnikom – stranem namenjenim Slovincem v sosednjih državah, se bo skupaj s sodelavci ukvarjal avtor tega zapisa.

V prvi številki Slovenija danes je minister za Slovence v sosednjih državah in po svetu akademik Boštjan Žekš poudaril, da je revija »še ena izmed mnogih pomembnih vezi med Slovenci, ki živijo izven meja naše države, in državo Slovenijo«. Branje se v družini začne že v zgodnji mladosti v jeziku, ki ga družina govori in razume. »Pomembno je, da besedila najdejo pot tudi v

Dr. Boštjan Žekš ob pomembnem jubileju, 20. obletnici samostojnosti: »Ob tej priložnosti vas vabim, da (ponovno) obiščete svojo domovino in se nam 1. julija v središču Ljubljane pridružite na kulturno-družabni prireditvi, ki jo prvič pripravljamo vladne in nevladne organizacije skupaj.« Minister je izpostavil tudi upanje, da bo revija vzpodbujala izmenjavo mnenj in pogledov, »obenem pa ohranjala strpnost in spoštovanje v imenu naših skupnih interesov in vrednot.«

Slovenija danes, prva in uradno aprilaska številka, je razdeljena na devet tematskih sklopov: Panorama, V žarišču, Poslovne strani, Kultura,

Knjižna polica, Izobraževanje, Med nami, Zamejski dnevnik, Doživimo Slovenijo in Šport. Prispevki so opremljeni s številnimi fotografijami, nasploh je revija prijetno grafično urejena.

V Panoramo je uvrščen prispevek o zakonu o malem delu, ki naj bi celovito urejal zaposlovanje med študijem, o katerem se bodo v Sloveniji odločali na referendumu, v izseljenstvu je 52 tisoč slovenskih volivcev. V Žarišču je pod naslovom Samosvoja bela princesa predstavljena Tina Maze, ki je na letošnjem svetovnem prvenstvu v alpskem smučanju v nemškem Garmischu v veleslalomu premagala vse tekmice in prismočala zlato kolajno. Prvič je dobila samostojna Slovenija svetovno prvakinja v alpskem smučanju, Tina Maze je postala slovenska nacionalna junakinja. O zelo uspešni Petri Majdič, tekačici na smučeh, ki je na svetovnem prvenstvu osvojila bronasto kolajno, piše revija v športni rubriki. Poslovne strani uvaja pogovor z Ivom Boscarolom, konstruktorjem in izdelovalcem ultralahkih letal, zagotovo enim najuspešnejših slovenskih podjetnikov ta čas. Za firmo Pipistrel so tuji kupci ponujali 40 milijonov dolarjev. Sogovornik poudarja, da je skrivnost uspeha predvsem v brezhibnem nadzoru kakovosti in motiviranosti kolektiva, ki letalo sestavlja. Slednje je nekaj, kar velika večina sodobnih slovenskih managerjev načrtno zanemarija, medtem ko Ivo Boscarol vseskozi s konkretnimi dejanji ustvarja prijetno in ustvarjalno delovno ozračje med vsemi zaposlenimi.

Z glasbeno skupino Laibach se začnajo kulturi namenjene strani, kjer je tudi pogovor z mlado umetnico *Evo Petrič* z Bleda, ki ustvarja večinoma na Dunaju. *Eva Petrič* je izrazita večmedijska umetnica, zanima

Ravnatelj slovenskih šol iz Italije na obisku v Porabju

29. marca je Porabje obiskala skupina ravnateljic in ravnatelj šol s slovenskim učnim jezikom v Italiji. Obisk je potekal v sklopu 3-dnevnega seminarja v Murski Soboti, ki ga je zanje organiziral Zavod RS za šolstvo, OE Murska Sobota.

V Porabju so najprej obiskali DOŠ Jožefa Košiča na Gornjem Seniku, kjer so jim predstavili šolo, pokukali so tudi v razrede k pouku in obiskali malčke v vrtcu, učenci pa so jim pripravili prisrčen kulturni program. V Monoštru so spoznali delovanje Slovenskega kulturnega centra, Radia Monošter, predstavljene so jim bile kulturne in informativne dejavnosti Slovencev ob Rabi. Z zanimanjem so prisluhnili, zbrali lepe vtise, bogat program seminarja, ki ga je pripravila predstojnica OE MS Irena Kumer, pa zaključili s spoznavanjem dvojezičnega šolstva v Prekmurju.

jo likovno izražanje, predvsem fotografija, uspešna je tudi na literarnem področju: romana *Škatla brez kože, lebdeča* in *Vsi so jedli suši*, sta prevedena v več jezikov. Nazadnje so bila njena dela predstavljena v newyorški galeriji Walter Wickiser. Zanimiva je tudi stran Ne prezrite, in sicer o rodoslovju: Iščem samega sebe. V Sloveniji so trije najpogostejši priimki Novak (11.311), Horvat (9.974) in Kovačič (5.669). Knjižna polica je namenjena Ljubljani, še do konca aprila svetovni prestolnici kulture. Iz Ljubljane se prestolnica seli v Buenos Aires. Na straneh za Izobraževanje je osrednji zapis namenjen slovenskim znanstvenikom v tujini: Vrnite se domov! V rubriki Med nami je sogovornik Janez Rogelj, predsednik Združenja Slovenska izseljenska matica; Slovenski svetovni kongres predstavlja knjigo »Jože Kastelic« in napoveduje 15. tabor slovenskih

otrok po svetu, ki bo avgusta na Pohorju. Objavljen je tudi pogovor z dr. Brankom Zornom, novim predsednikom Izseljenskega društva Slovenija v svetu. V Zamejskem dnevniku je prispevek Jubilej tednika Porabje, ob 20. obletnici izhajanja; o dejavnosti Pavlove hiše v Potrni, deseti obletnici zaščitnega zakona za Slovence v Italiji, o Slovenskih umetnikih na hrvaških odrih in o dolgoletnih zapletih pri postavljanju dvojezičnih krajevnih napisov na avstrijskem Koroškem. V Doživimo Slovenijo so prispevki: Voda v Sloveniji – edinstvena na planetu; Beli konji na belem kamnu – Lipica; Grad – metulj na skali ob 1000. obletnici blejskega gradu. V športni rubriki je predstavljen tudi Dejan Zavec, svetovni boksarski prvak v velterski kategoriji. Sledijo še krajši povzetki v angleškem in španskem jeziku.

Ernest Ružič

Občni zbor Slovenskoga društva v Sombotelu

Voditelji Slovenskoga kulturno-ga društva Avgust Pavel v Sombotelu majó šegau držati občni zbor (közgyűlés) vsikšo leto

šo leto se januara začne s slovenskim plesom, maja je vekši program Den mater(ne rejči), na šterom je lani »12 fantičov

Stara-nauva predsednica Ibolya Dončec na občnom zbori

marca. Na toga pozovejo vse člane organizacije, šteri leko povejo, ka se jim je vidlo pa ka nej pri delovanji društva cejlo preminaučo leto. Moški pa té program vöponücajo za tau tö, ka aj bi malo ženske svetili na Den žensek.

Na začetki letošnjoga občnoga zbora, na šteroga je 26. marca prišlo več kak polonje aktivni članov društva, so se navzauči spominali na pokojno članico strino Marijo Šulič, štera je nej davnik na vöke zapistila te svejt. Spominali so se z enominutno tüüčo.

Občni zbor je vodila predsednica društva *Ibolya Dončec Merkli*, štera je na začetki prosila članico *Marijo Kozar*, naj oprvin nutpokaže finančno poročilo z lanjskoga leta, tau je, kak je društvo preminaučo leto vertivalo. Peneze so dobili od Zveze Slovencev na Madžarskem, Mestne občine Somboteu, Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu iz Ljubljane pa od ednoga procenta porc od članov. Društvo je podpirala držina *Čerpnjak* iz Sárvára tö. (Slovensko društvo se trnok lepau zavali za pomauč vsejm.) Po vertivanji so člani leko eške spoznali, kakše vse programe je društvo mejlo leta 2010. Vsik-

sedelo pod lipov«. Društvo má stike z več organizacijami na Madžarskom pa v Sloveniji, leta 2010 so v Somboteu prišli padaške s Cankove pa Andovec, Sombotelčange pa so gorpoiskali madžarske poznance v Murški Soboti, s šterimi že pet lejt sodelujejo. V najbolje topлом mejseci so člani društva pá odišli v Slovenijo na prauško, lani so se napautili v krajino Kras kauli Sežane. Zvün toga so na Gorenjom Siniki poglednili oprejtje Kúharove spominske iže, pesmarce društva Sombotelške spominčice pa so mejle nastope na več mejstaj. V Škanzeni so zdaj oprvin takši narodnostni den meli, gde so se leko mlajši stare meštrije včili, najbolje flajsne pa je na začetki decembra gorpoisko sveti Miklauš. Na tej programaj se je dosti kejpov naredilo tö, fotografije so si leko navzauči poglednili na občnom zbori.

Voditelji društva so sledik nutpokazali plane za leto 2011. Občni zbor je sprejeu proračun (költségvetés) pa programe za tau leto. Redni programi ostanejo, pauleg toga de letos več prireditev ob jubileji prekmurskoga čednjaka Avgusta Pavla, po šterom je društvo ime dobilo. Republika Slovenija je letos

dvajsti lejt stara, tau so svetili s koncertom ljubljanski mladi muzičark. S partnerskimi društvi (Cankova, Andovci, Madžari iz Murske Sobot) do dale držali padaštvo, na prauško do pa šli na visiki brejg Svete Višarje, štero je najstarejšo prauškarsko mesto Slovencev, gnes pa je na Talanjskom. Na paut do se podali na Dolenjsko tö. Julija do se pelali v rojstno krajino, v Porabje, na Državno srečanje Slovencev v Andovce, štero de letos v okviru Porabski dnevov. Sombotelške Spominčice do večkrat gorstaupile, letos bi samouprava rada vödala CD s pesmimi skupine.

Mandat predsedstva društva trpi pet lejt, tau je djenau letos dojpreteklo. Na občnom zbori so leko člani glas dali za nauvo predsedstvo, v šterom so ostali stari člani, šteri so do tegamau bili. Predsednica de eške dale Ibolya Dončec Merkli, štera se je lepau zavalila za poštenjé, pa obečala, ka de predsedstvo dale delalo za malo skupino Slovencev v Sombotelu, pa gordržalo stike s Porabjom.

Na konci občnoga zbora je stara-nauva predsednica eške vöpostavila, ka je leto 2011 leto ljudskoga štetja (népszámlálás). Tau je spoj važno za Slovence, vse njine organizacije vüpaajo, ka najmenje telko slovenskoga lüstva bau na Madžarskom kak pred desetimi lejtami. Lepau bi bilau, če bi vsikši Slovenec vöovado, k šteromi narodi sliši, ka je njegov materni gezik pa štera kultura ma je najbolje pri sri.

Sombotelške Slovenke so na konci djilejša dobile malo sladkoga (kak na priliko »ratluk« – balkanski cukur), pa so se z moškami eške dugo pogučavale. Voditelji društva do se dale trüdili, ka aj bi se slovenska rejč eške dugo čüla v najvejšom varši Železne županije.

-dm-

Pismo iz Sobot

Nikše sile nega!

Gda sam eške bole mladi človek biu, so me starejši vsefele škeli včiti. Vsefele so mi nut v glavau dejvali, aj vejm, kak se trbej v žitki ravnati. Pa so me včili tau tö, ka človek nigdar ne smeji silo meti.

»Pomalek se daleč pride,« so mi tumačili, gda sam kak pojbiček škeu, aj se kaj brž zgodi.

S tejm v glavej so mi na pleča prišla lejta, gda je trbelo začniti krüj vsakdanejšnji slüžiti. Prvi den v slüžbi sam se tak brž delati prijoi. Tisti starejši so me samo gledali, kak sam silen pa kak škem brž vse obrediti. Tisti najbolje starejši možakar je k meni prišo, mi dau rokau na rame pa mi pravo:

»Mladi pajdaš, nikšne sile nega!« si je vužgo cigaretlin pa se doj vseu, aj vidim, kak se trbej v slüžbi ravnati.

Zmejs sam takšo čüo že prva, kak sam v slüžbo prišo. Bilau pa je s kakšno žensko. Zaprav, nigdar sam z ženskami nej vedo delati. Pa gda sam se steroj povido pa una meni tö, se je že čülo:

»Pomalek, nikše sile nega!«

»Baug moj, kak si ti silen!« se je čülo.

»Na, tak ti pa trbej, ka si pa tak silen,« mi je edna tö prajla.

Depa tau je že davnik bilau. Zatoga volo demo nazaj v slüžbo pa domau tö. V slüžbi mi je dugo trbelo, ka sam na tau prišo, ka se pomalek bole dale pride kak pa brž. Kak bi pa naj ovak bilau!? Tisti moji starejši padaške so pomalek gor prišli, ka sam si nej dau tak brž valati, ka mi je povedo tisti naboje starejši. Na, nejsam ga škeu poslušati. Pa sam tadale delo, kak sam se prvi den kcuj k deli vzeu. Kak povedano, uni so tadale delali vcejlak pomalek, ge pa bole brž. Pa je po tejm tak vöspadnolo, ka so uni več skur nika nej delali, ka sam ge vse obredo. Pa gda sam tau za dugo, dugo časa vpamet vzeu, je že kesnau bilau. Je kesnau bilau, za tisto velko istino, ka je sila nigdar nej dobra gé. Vsi smo gnako plačo meli, delo pa sam samo ge. Pomalek so vsi tisti, ka sam je tam v slüžbi zaodo, v penzijo odišli. Tak zdaj ge sam delam tisto delo, ka ji je prva delalo šest lüdi. Glava trda! Ka sam nej tistoga najbolje starejšoga poslušo, sumar eden! Ja, zdaj mam vsikši den v slüžbi nebesko silo, ka vse obredim. Zdaj je velka sila, ka ovak leko slüžbo zgibim. Sumar zabiti, ka sam nej tistoga najbolje starejšoga poslušo!?

Zdaj pa, kak povedano, eške domau. Doma je vcejlak ovak. Gda me je žena oprvin nut pokazala svojoj mami, je eške dobro bilau. Gda pa sva se oženila pa je prišla njena mama, moja tašča Regina, trno čedna ženska, živet k nam domau, je vse vcejlak ovak gratalo. Tak nagnauk sam doma več časa nej emo. Kak sam kaj škeu, aj se bole pomalek dela, je nej bilau vredi. Pa če sam kaj bole brž napravo, je znauva nej bilau dobro.

»Vsikšo delo se leko eške bole brž obredi!« je njena najbolje poznana čednost.

Tak je nika nej dobro, ka napravim. Kakoli delam, vse bi leko bilau eške bole brž napravleno. Tak zdaj v slüžbi cejle dneve v najvejšoj sili delam, pa doma zavolo moje tašče Regine, trno čedne ženske, ranč tak. Pa zdaj te aj človek poslušá pa se čedni, gda njemi stoj pravi:

»Vej pa nikšne sile nega!«

Eške dobro, ka leko pomalek spim, ka me moja žena trno dobro razmej.

Miki

OD SLOVENIJE...

Korupcijska afera odnesla evropskega poslanca Thalerja

Evropski poslanec Zoran Thaler je odstopil zaradi domnevne vpletenosti v korupcijsko afero, ki jo je razkril britanski tednik Sunday Times. Novinarji tednika so se namreč predstavljali za lobiste ter nekaterim evropskim poslancem ponujali 100.000 evrov, če bi v Evropskem parlamentu predlagali določena dopolnila na predpise s področja bančništva. Thaler je pojasnil, da odstopa zato, da bi preiskava domnevne koruptivnosti, katerega je obtožil Sunday Times, potekala neobremenjeno. Sam naj bi poskusil ugotoviti, kdo ga hoče kompromitirati, ne da bi želel pri tem storiti kar koli nezakonitega. Z odstopom evropskega poslanca se je seznanil DZ, tako je Thalerju funkcija tudi uradno prenehala. V klopeh Evropskega parlamenta ga bo predvidoma nasledila sedanja predstavnica DZ v Evropskem parlamentu Mojca Kleva.

Vlada sprejela predlog obveznosti v okviru pakta za evro

Vlada je sprejela predlog obveznosti, ki jih je Slovenija pripravljena sprejeti v okviru izpolnjevanja zavez pakta za evro. Te se nanašajo na spodbujanje konkurenčnosti in zaposlovanja, prispevke k vzdržnosti javnih financ in krepitvi finančne stabilnosti. Na predlog obveznosti so se takoj odzvali v največji opozicijski stranki SDS, kjer ugotavljajo, da so cilji pakta za evro identični ciljem, ki jih je SDS opredelila v svojem paketu protikriznih ukrepov. Ker vlada v preteklosti ni ukrepala pravilno, bodo zdaj sprejeti ukrepi bolj boleči. Odzval se je tudi predsednik republike Danilo Türk, ki je dejal, da je pakt za evro nujen korak, a ne dovolj celovit. Vlada bo predlog obveznosti posredovala socialnim partnerjem, želi pa si tudi dialoga z opozicijskimi strankami in strokovno javnostjo. Usklajene ukrepe naj bi Slovenija v Bruselju posredovala do junija.

Obečala sam, ka mo išla v Medžugorje

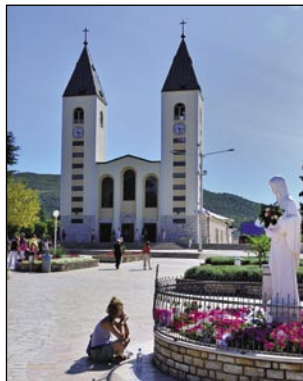
Gda je moj mauž betežen bijo, sam si obečala, kakoli se zgodi, mo išla na prauško v Medžugorje. Če de ma Baug pomago, zato, ka se ma zahvalim, če ga pa k sebi vzeme, te mo pa iskala pri B. D. Mariji svoj mir.

Priliko za na prauško titi sam dobila od vnuka moje sestre, steri se je z edno skupinovo iz Keszthelya tō pripravlo na prauško od 11. do 15. marcijuša. Tak smo se te s sestrov pa ešče edno ženskov iz Varaša mi tō odpravili na božo paut.

11. marcijuša večer v ausmoj vōri smo mogli biti v Keszthelyi, te se je začnila sveta meša v cerkvi Karmelske Matere Božje za srečno paut. Mešo je služo eden stari duhovnik, videti je bilau, ka je nej trno zdravi, ka je kumaj naglas gunčo, dapa trno lejpo predgo je držo. Meša je bila v ednoj menkšoj iži, liki gda smo k prečiščavanji šli, te smo šli v veliko cerkev in tam smo božo tejlō k sebi vzeli. Dobili smo blagoslov na tau dugo paut, naj nas nikša nesreča ne dosegne. Vōra je bila pau deset, gda smo se spakivali v avtobus pa se napautili. Na Vogrskom smo potistim ešče gnauk stanili v varaši Barcs, ka smo tam goravzeli duhovnika pa ešče par prauškarov. Cejlo nauč smo se vozili, dapa naš duhovnik nam je dokeč nej dau spatī, ka smo večerno molitev pa Angel gospodov nej zmolili.

Na drugi den, v soboto, smo prišli kaulek 10. vōre na mesto, dapa najodprvin smo stanili pri cerkvi in smo pozdravili Marijo, samo te smo šli na kvatēr. Dobili smo dve vōre počinka, smo se vōspakivali i malo jeli. Potistim smo šli pejški na bregj, gde se je Marija skazala mlajšom, pa k sivoma križa. Palce smo si kúpili pa s tistimi smo si pomagali titi, zatok ka je bregj strašno viski, pa na njem je takšo ostro kamenje, kak če bi človek po iglaj ojdō. Tagora je ešče ležej bilau iti kak nazaj dola, dapa palce so dosta pomagale. Na brgej stoji velki Marijin kip, palajfli 2,5 metra

viski. Par metrov više pa stoji veliko križno drejvo. Tam so nas naš duhovnik vkūppozvali, vsakši si je leko na en kamen dolasejo, tak smo te tam Boga molili. Lejpi den smo meli, zrak je čisti bijo, nin ednoga oblaka nej bilau. Sonce je tak sijalo, ka se je vse bliskalo. Bijo je 12. marcijuš. Na te den je moja sestra Elza na tistoj svetoj mesti svoj 82. rojstni den svetila.

Cerkev sv. Jakoba z Marijinim kipom

Gda smo slobaud vzeli od B. D. Marije je že tak večer gratūvo, zatok smo se vzeli pejški nazaj na kvatēr. Te smo že vsi jako trūdni bili, ka smo že 24 vōr nej počivali, samo telko, ka smo na busi sejdlī. Steri je že ojdō na dugo paut, tisti tak zna, kakšno počivanje je tau. Pá smo dobili dve vōri fraj, dapa dokeč smo se mujli pa malo vred vzeli je vōra že 8 bila pa smo šli na večerdjo. Pred jestim pa po jestim smo vsigdar Boga molili, cejla tri dni, ka smo tam bili. Po večerji se je od trūdnosti vsikši človek v postelo vdarō, kak stari, tak mladi. Do zranka je nin nej eden glas čūti bilau.

Na drūgi den smo že vsi malo bole friški bili, pri zajtrki smo tak žuborili kak mali žibacke. Na te den je več nej takšo lejpo vrejmen bilau, je oblačno bilau pa je veter vlejko. Za nas je dobro bilau, ka je naš program tak bijo vkūppostavljeni, ka mo najprvin Marijo pozdravljali v cerkvi, potistim poglednemo križ, gde je bomba eksplodērala, dapa križ je cejli osto, samo se je edna nauga razpetoga okadila. Tam za pokojne leko molimo pa svejče vužgemo.

Dja sam tam za svojga moža vužgala svejčo, ka je te ranč pet tjednauv bilau, ka smo ga pokopali. Mrāu je 3. februara, 5. februara smo ga pokapali. V četrtrek je mrāu, gda je Jezuš oltarsko svestvo nastavo, v petek je mrtev ležō, gda so Jezūša na križ pribili, v soboto je pokopani bijo, gda so Jezūša tō v grob položili. Tau je njemi velka milost.

Dja sam najbolje zatoga volo išla na prauško, ka je pet tjednauv bilau, ka sam svojoga moža zgabila, pa sam tak računala, ka se v srci pomirim pa mojo žalost Mariji potaužim, naj mi milost da, ka mo moj križ ležej nosila. Z možaum sva 54 lejt vtjūper živala, ednoma drugoma sva si vse pomagala, od tejsa mau pa spoj, ka sva v penzijo odišla.

Gda smo pri tom križi zmolili pa svejče vužgali, smo šli na graubišče, gde je oča Slavko pokopan. Pejški smo šli do bregja, steromi se pravi Križevac. Edno par prauškarov, steri so nej vūpali gora titi, je spodkar ostalo. Več kak trifrtale prauškarov se je podalo na paut, ednoma drugoma smo pomagali, tak smo Baugi vala, vsi tagor prišli. Ništrni – med njimi vnuk od sestre – so bausi šli tagor. Edna mlada, 35 lejt stara doktorca je popejvala, dja sam ji tō pomagala, ka je sama zatok nej ladala. Duhovnik je molo štacije, mi smo pa popejvali, ka vcūj k štacijam sliši. Gda smo pa šli od edne do druge štacije po tisti velki kamenjaj, te smo spejvali: »Po križnoj pauti te sprejavamo, Jezuš mi tebe lūbimo. Tvoje muke so nebeski dar, tak pridemo vu večni raj.« Prej 4 vōre je trpalo, ka smo tagor prišli. Pred 15. štacijo je napravljeni spomenik, gde je oča Cvetko vkūpspadno pa je tam mrāu. On je tau žmetno paut vsikši den gnauk zopojdo. Tam na vrejeki pri velkom križi smo Boga molili, malo kaj pogeli. Dja sam samo edno banana pogejla, ešče vodau sam nej mejla s sebov. Jezuš je tō žeden

neso križ na Golgotō. Nazaj dola smo po drugoj pauti šli, tista je za 10 procentov ležejša bila.

V trej dnevaj so naš duhovnik štiri meše služili. Prvo za tau, ka smo srečno taprišli, drugo za vse prauškare. Te dve meši smo meli v kapejli, dvakrat smo pa meli mešo doma na kvatēri v jedilnici. Edno za betežnike, edno pa za srečno potivanje domau. V ponedeljek smo v velkōj cerkvi poslušali edno mešo v velkōj cerkvi v talanjskom geziki. Talanji so tak spejvali, ka se je velka cerkev vse trausila.

Slejdno mešo smo meli v torek zazranka v pau ausmoj vōri, v devetoj vōri smo se napautili domau. V Mostar smo nej šli, ka je trno dež išo. Nejsmo po autocesti se domau pelali, liki po staroj pauti. Reka (folyó) Neretva je tekla med viskimi bregami, naša paut se je sūkala kak kakša duga kača. Med bregami je vnaugo varašov pa vasnic. Pa dosti minaret, ka po tej krajinaj živejo muslimani. Domau smo se pelali prejk Sarajeva, gde zdaj zidajo veliko cerkev. Gda je bojna bila v Bosniji pa so bombe letele pa so cerkev porūšile, dapa kip sv. Petra pa Pavla je cejli ostano. Na tistom mesti je prej prevnaugo lidi dobilo nazaj svojo zdravdje.

Med pautjov ta pa nazaj smo dva filma tō poglednili na busi. Gda smo se tapelali, smo gledali film o tom, kak se je v Medžugorji mlajšom Marija skazala, domau po pauti pa o življenji sv. Petra pa Pavla.

Mena se je zdaj paut bola vidla kak lani geseni, gda smo z naše fare bili na prauški. Te smo se po autocesti pelali pa smo samo brgé vidli pa tū pa tam kakšni razstreljeni ram. Gde smo se pa zdaj vozili, so lejpe krajine, brgavi, doline, reke, varaši, vasnice. Istina, ka je paut nevarnejša bila, dapa meli smo dobroga šoferja pa Baug je tō z nami bijo, ka smo srečno domau prišli.

Emā Sukič

Slikar in grafik Božidar Jakac

SPOMINI NA ŽELEZNI SVET

V Pokrajinskem muzeju v Murski Soboti je pod pomenljivim naslovom Spomini na železni svet odprta razstava del grafika in slikarja Božidarja Jakca, enega najbolj znanih likovnih umetnikov na Slovenskem. V zglednem sodelovanju je razstavo za postavitev v

godkih, o naravnih lepotah in posebnostih dežel. Nastali so tudi številni portreti, saj se je med potovanjem preživljal predvsem s portretiranjem slovenskih izseljencev, znanih oseb iz filmskega sveta in premožnejših mogotcev ameriškega gospodarstva. Po-

Sipina ob Tihem oceanu na polotoku Monterey v Kaliforniji – 1929; Mamutske terase Yellowstone – 1929 in Yellowstonske terase – 1929

Murski Soboti posredoval Dolenjski muzej iz Novega mesta. V Soboti predstavljena dela so nastala na prvem potovanju Božidarja Jakca med letoma 1929 in 1931 v Ameriko, ki jo je umetnik doživel in občutil kot *železni svet*.

Leta 1899 rojeni Božidar Jakac je bil eden od ustanoviteljev Akademije za upodabljanje, zdaj likovno umetnost v Ljubljani in prvi profesor za grafiko in risanje. Številnim domačim ustvarjalcem je odprl vrata na evropska in svetovna likovna prizorišča. Leta 1984 je podaril Novemu mestu zbirko 828 likovnih del, ki predstavljajo pregled njegove celotne slikarske in risarske ustvarjalnosti.

Božidar Jakac je bil tudi svetovni popotnik, saj je prepotoval številne evropske države, veliko je potoval po državah nekdanje Sovjetske zveze, po severni Afriki, še ne tridesetleten se je leta 1929 podal na dolgo potovanje po državah Severne Amerike. Ves čas potovanja je neumorno skiciral, slikal in portretiral, saj so ga venomer presenečali novi motivi, mnoge vtise in dogodke pa je zabeležil tudi s fotografskim aparatom in filmsko kamero. Nastali so številni zapisi, ki pripovedujejo o srečanjih z znanci in prijatelji, o raznovrstnih do-

leg naravnih lepot pokrajini je z zanimanjem ogledoval tudi arhitekturo ameriških vlemest, železnega sveta, kot ga je večkrat rad poimenoval, doživljal njegov utrip ter spoznaval kulturo in način življenja tamkajšnjih ljudi, tudi skozi obiske muzejev in galerij. Spremljal je različne likovne razstave, pa tudi sam je večkrat na teh potovanjih razstavljal svoja dela. Lastne razstave je imel denimo v Clevelandu in Los Angelesu. Dela, ki so nastala na popotovanju, je predstavil v Jakopičevem paviljonu pod naslovom *Amerika*, vtise pa strnil v dnevniških zapiskih *Odmevi rdeče zemlje*.

Na popotovanju po Ameriki so Božidarja Jakca posebej zanimali Indijanci, njihova tragična usoda; z zanimanjem je občudoval njihove čudovite oblačilne oprave, natančno opazoval njihovo umetnost, polno simbolov. Sicer pa je pomenilo potovanje v Ameriko gotovo enega največjih prelomov v Jakčevem življenju. Kot slikar trenutnih vtisov, doživetih skozi pokrajino, predvsem pa kot portetist je toliko izpopolnil svojo spretnost, da imamo včasih vtis, da se opazovani motiv kar sam preliva v sliko, kot bi ga vodila nevidna sila.

Materinski den v Būdincaj

Kulturno umetniško društvo Budinci je 27. marciuša pripravilo kulturni program na tradicionalni svetek mamic pa babic v domanjom kulturnom daumi. Zvōjn fejs dobro pa lepau priprav-

leni domanji ljudski pevk pa mlajšov iz vesi so z veseldjom pozdravili vse materē porabski gledališčniki tū. Števanovski Veseli pajdaši so ji z veselo komedijov odpelali Na mordje, Duo Fodor plus pa na nikšno bola vōzobrnjeno Pokapanje. Organizatorji

so leko bili srečni, ka so njim domanji lidgé dvorano nabito napunili, s tejm pokazali, ka buma Būdinčane briga kultura pa se fejs radi družijo med seov. Porabski gledališčniki se z enim lepau zavalijo organizatorom za pozvanje.

Klara Fodor

Tako akademskega slikarja in grafika, tudi člana Slovenske akademije znanosti in umetnosti, umrl je v Ljubljani leta 1989, opisujejo avtorji v bogatem katalogu, ki spremlja razstavo *Spomini na železni svet*.

Zelo prijetno izkušnjo z Božidarjem Jakcem imam tudi avtor tega zapisa, in sicer sva se srečala prvič in žal edinokrat 13. novembra daljnega leta 1968. Ob pripravljanju reportaže med uglednimi slovenskimi kulturniki, denimo pri predsedniku SAZU Josipu Vidmarju, gledališki igralki Duši Počkaj in še nekaterih sva s fotoreporterjem potrkala tudi na vrata njegovega stanovanja v Stari Ljubljani. Čeprav je bilo prvo srečanje, ko iz vlnudnosti nisem želel motiti njegovega ustvarjalnega

utripa, sem moral tudi na prigovarjanje, skoraj zahtevo soproge Tatjane ostati na kosilu. Preživljal sem čudovit, enkrat, neponovljiv popoldan z enim največjih slovenskih likovnih umetnikov, tako odstopajoč od pogovora pri predsedniku Slovenske akademije znanosti in umetnosti Josipu Vidmarju, ki je ob prihodu pogledal na uro, se pogreznil v visok usnjen naslonjač, pol ure odgovarjal na vprašanja in mi natančno ob pol dvanajstih dal vedeti, da je pogovora konec. Pri predsedniku SAZU me niso vprašali, če želim popiti kavo, od Božidarja Jakca in soproge Tatjane še zmeraj hranim njun avtoportret in potret s posvetilom v spomin na naše druženje.

Ernest Ružič

... DO MADŽARSKE

Cilj je močna, stabilna ustava
Prejšnji ponedeljek je predsednik vlade Viktor Orbán madžarski parlament seznanil z rezultati t. i. narodne konzultacije o sprejemanju nove ustave. Po njegovem mnenju bo nova ustava, zahvaljujoč se narodni konzultaciji, izredno stabilna in narodna ustava. Od 8 milijonov razposlanih vprašalnikov so jih državljani vrnili 920 tisoč. 91 odstotkov ljudi, ki so odgovorili na vprašanje, se strinja s tem, da v ustavi morajo biti ob pravicah zapisane tudi dolžnosti. Po mnenju premiera se državljani strinjajo s tem, da so najpomembnejše vrednote, ki morajo biti deklarirane v ustavi, družina, red, delo in zdravje. Ljudje so v svojih odgovorih jasno napisali, da madžarska zemlja in voda nista za razprodajo, je poudaril Viktor Orbán.

Demokratska charta organizira protest

Demokratska charta, ki je bila ustanovljena leta 2008 na pobudo bivšega premiera Ferenc Gyurcsány, organizira 16. aprila protest proti sprejetju nove ustave. Končno glasovanje za sprejetje ustave bo potekalo v parlamentu 18. aprila. Kot je predstavnik Charte, znana televizijska osebnost István Vágó, povedal, želijo zagotoviti forum tistim ljudem, ki so nezadovoljni s procesom sprejemanja nove ustave. Tamás Bauer, nekdanji liberalni poslanec, je izpostavil, da protestirajo proti temu, da vlada Viktorja Orbána jemlje ljudem svobodo, ki so si jo izborili pred dvajsetimi leti in za katero so si zagotovili garancije v procesu spremembe sistema. Kot primera je naštel omejitve pristojnosti ustavnega sodišča in ukinitve statusa varuha za varovanje osebnih podatkov.

Protest so prvotno mislili organizirati na Kossuthovem trgu pred parlamentom, toda, kot so rekli, je vlada prostor, ki je znan kot prizorišče protivladnih protestov, za nekaj mesecev simbolično zaprla, kajti na omenjenem trgu je postavila fotorazstavo.

»Vsigdar sem dobre volé«

Rejdko se zgodi tašo, ka tri sestre, gda se oženijo, tam njajo rojstno ves Verico-Ritkarovci, pa vse tri znauva v ednoj vesi, na Židovi živejo tadala. Tak je tau bilau z Lovenjakovi dejkli, edna se je oženila, na Židovo je prišla, drügidvej sta pa šle za njauv. Edna med tejmi sestrami je *Rejza Šömenek*, po domanjom Lovenjakova Rejza.

• *Rejza, kak se je tau zgauđilo, ka vse tri sestre ste na Židovo prišle?*

»Töj je najprvin najstarejša sestra ram tjöjpila pa te smo me dosta sé odle. Tak sem se dja z možaum spoznala, zato ka moj mauž pa sestrin mauž sta brata.«

• *Mena malo od tauga parpovejdejte, gda ste ešče doma na Verici bili.*

»Mi smo ram tam paulek pri meji meli, kasnej so stariške tam vrkar v vesi küpli ram, dapa te sem dja več nej bila doma. Gda sem šaulo zgotavila, kak tistoga reda je šagau melo biti, sem delat üšla. Tü paulak je nikšoga dela nej bilau. Tak sem te üšla paulak Soprona na Nyugat major delat.«

• *Ka ste tam delali?*

»Tam, kak sledkar večkrat, sem tü dostakrat moško delo mejla. Vejš, kakšne oslice je trbelo z lucerne klasti, pa kak je žmetno bilau. Elevator je senau goraparneso, mi smo pa tam taklali. Najbola težko je te bilau, gda smo že vrkar na vrecki bili. Sprvoga, gda smo začnili, tak do trifartala smo gnako šli tagor, potistim pa z vsakši redaum tak pet centimetrov smo nutrapotegnili, aj na spico dé. Tau je zato nej bilau léko delo.«

• *Štirinajset lejt stari ste bili, kak ste telko mauči meli?*

»Tau ne vejim, dapa sedemnajset lejt sem stara bila, gda sem tamnjala tau delo. Mena je zato tau nej tak fejest žmetno bilau, ka tam je tü samo paversko delo bilau, dja sem pa k taumi včena bila. Liki zato, gda smo cukrno repo rejčili, pa smo se po kolenaj vlačili

cejli den, te sem se na konci dneva kumar vövtegnila. Tisti keden, gda smo tau delali, sem hrbet nej poznala.«

• *Pa zdaj vas hrbet tü ne boli?*

»Hrbet me tak ne boli, noge me bolijo, dapa ka ščeš, gda si že šestdesetštiri lejt stara, pa mauž mi je že tü dveja leta mrau. Kauli rama, ka trbej, tau vse dja delam, vseedno če

Lovenjakova Rejza

je tau moško delo ali žensko.«

• *Gde ste delali, gda ste z majora domau prišli?*

»Te sem v ciglejncaj delala, gde sem s kelera cigeu dolabrala pa vozila. Tau je ešče bola žmetno delo bilau, samo sem nej dugo bila tam, samo osem mejsecov. Te sem devetnajset lejt stara bila pa devetnajstoga novembra sva se zdala z možaum. Te sta že obadvej sestre oženjene bile, pa sta že tü na Židovi živele. Müva z možaum sva v tistom rami bila deset lejt, ka so ga njegvi stariške meli, tau je eden stari ram bijo. Potistim smo prišli v tauga, ka ga je tisti brat emo od moža, steri je štirideset lejt star bijo, gda je mrau. Deset lejt smo že meli telko pejnez vküpsklajeno, ka smo cejli ram nagnauk vöplačali.«

• *Gde ste vi te delali?*

»Te sem v židanoj fabriki delala, ka se mi spoj fejest vidlo. Zato, ka tisto je že dosta lakejšo delo bilau, kak ka sem prvin delala v ciglencaj ali na majori. Petdvajsti lejt sem tam bila, gda sem tam njala, pa sem es na svinjsko farmo

(disznótelep) prišla delat.«

• *Kelko svinj ste krmili tam?*

»Dvejstau osemdeset pa tristau. Zazranka rano v štrtoj vöri sem že üšla polagati, aj leko zgotauvim. Te podnek ranč tak znauva sem začnila polagati, večer več nej trbelo, zato ka na den samo dvakrat so dobili. Šestnajset lejt sem delala tau, tak ka sem nej mej-

domau üšla, v štrtoj sem pa že znauva pri svinjaj bila zato, ka polagati trbelo. Če stoj tašo neške delati, ka nejma volau, tisti aj v tašo mesto nede. Dja sem mejla volau, zatau pa sem živino spoj rada mejla. Dja sem s svinjami vsigdar parpovejdala, tau je ešče zdaj tak doma. Gda sin pride pa vsakšo leto pripele male pravce, te mi vsigdar tau pravi: 'Mati, zdaj, š mejla s kim parpovejdati, zato ka gda znak dem, te vsigdar čüjem, ka s svinjami gučiš'. Ranč tak sausedica tö dostakrat tau misli, ka nekak je prišo, gda sem ozajerk pri glejvi.«

• *Tau pravijo, ka so svinje čedne živali, tau je rejsan tak?*

»Zazranka v frtau ausmoj sem vsigdar začnila polagati, pa tau so one že dobro znale. Zato ka pred tistim so tüma bile, od frtau ausme so pa tak začnile kavüli, kak če bi koncert mele. Bilau, ka sem eden mejsec nej delala, pa so me svinje te čas nej vidle. Gda sem dja tadola üšla kauli pau šeste večer, one so vse ležale pa počivale. Dja sem njim samo telko prajla: Na, ka je, moji mlajši? Gda so one mojo rejč čüle, tak so rade bile, ka vse so gora na dvera skočile pa tašo larmo so naprajle, ka tau ranč taprajti ne vejim. Te sem dja njim prajla: Na, zdaj mi povejte, ka so z vami delali, ka so vam nej dali, ka je vam falilo. One pa kak če bi razmele, deset minut so larmale, rade so bile, ka sem nazaj prišla. Te je direktor meni pravo, zdaj če bi svinje znale gučati, te bi tebi vse taprajle, če so je kaj bíli ali bešejtivali, zato ka dja sem tau nikoma nej dopüstila. Gnauk sem dja vidla tistoga, ka je z menov delo, kak je v črvau brsno edno čoko. Tista pa vküpspadnila. Istino, ka tisti je samo dvadvajsti lejt star bijo, dapa gda sem dja tau vidla, dva sem ma tam včasin dolazakelila. Pa sem ma pravla, ka tau je bilau prvo pa slejdnjo, ka je tašo delo. Najbola lagvo

je te bilau, gda se je skrmila pa so je odpelali. Tisti mili pogled, kak so me one gledale, nikdar ne pozabim. Te so že znale, kama je pelajo.«

• *Ka sta k taumi sin pa hčerka pravla, ka ste vi skur več bili na telepi kak doma?*

»Sin je delo tam pri mena edno leto, prvin kak bi traktorist grato, hčerka je pa dostakrat prišla mena pomagat, če je tak prišo, zato ka sem edno paut tristau kant mogla vönesti, gda sem je polagala. Dvej kante sem nesla nagnauk, štere so osemnajset litrske bile, tau je tak bilau vsakši den dvakrat. Tau je ranč tašo delo bilau, kak drügo, samo kak sem že pravla, nej petka pa nej svetka sem nej mejla. Mlajši so nikdar nika nej bili prauti tuma, vsigdar so mi pomagali, gda je trbelo.«

• *Kelko vas je bilau doma mlajšov?*

»Nas je pet bilau, pa vsakši je kraj od daumi odišo, eden nej austo doma. Dostakrat se mi senja, kak smo doma meli stari ram. Čüdno, dapa mena nikdar ne pride tisti ram napamet, gde so stariške sledkar bili, liki samo te stari. Oča so na te ram pa na te grünt vsigdar tau prajli, ka je tau kak raj (paradicsom) v tistoj grabi, zato ka dvejstau djablani je bilau tam posajeno. Zdj sem že trno davnik nej odla tam. Vsigdar pravim, ka prvin, kak bi mrla, zato bi dobro bilau pogledniti, gde je naš stari ram bijo.«

• *Rejza, vi ste v cejlom življenji fejest dosta delali, moškom bi ranč dojšlo, nej ka ednoj ženski, pa itak ste vsigdar koražni pa veseli. Kak je tau?*

»Pri mena je radio cejli den nutrazakapčani pa ešče vnoči tü. Nej ka bi ga samo poslušala, liki ka znam, tisto popejvam, tau name te malo veseli. Dostakrat mi pravijo, ka dja se zato ne staram, ka vsigdar muziko poslušam, popejvam pa sem dobre volé.«

Karči Holec

OTROŠKI

POSTRAŠENO STRAŠILO

Tam srejdi ene njive stogi strašilo. Depa tau je nej gé takšo strašno strašilo. Sploj nej. Tau je gé postrašeno strašilo. Tau pa zatoga volo, ka tau strašilo sploj ne vej ftiče postrašivati. Tau strašilo je gé takšo strašilo, ka stra ma pred ftičami. Ja, tau je gé velka nevola. Tau je gé najvejša nevola! Vej pa strašilo mora ftiče postrašivati! Nej pa ka sam stra ma pred njimi!

DEŽ

Postrášeno strašilo si je brodilo, ka ga kaj lagvejšoga več ne more zaoditi. Bole lagvo nikak več ne more biti, kak njemi je lagvo zavolo vrablove držina nut v njegovom klobúki. Zavolo vsej veselic, ka je majo. Zavolo njivoga klúkanja njegovoga nusa. Zavolo njegovoga popejvanja prejk cejloga dneva. Zavolo toga, ka se tej ftičov tak nebesko bogi. Depa nigdar je nej tak lagvo, ka bi nej eške bole lagvejše leko bilau.

Den je biu vraučí pa sparen, kak že dugo nej. Pa dugi je biu, dugi kak kokošeče črejvo. Nej pa nej se je škeu skončati. Tak se je bar vidlo postrašenomi strašili. Ftiči so nej dosta lejtali, depa gor na njegov glavej so se taužili zavolo vročine pa sparine. Tak so hamiško popejvali, ka se je čulo, ka njim je vraučé. Se je čulo, kak njim takšno vrejme nikak neje pri srcej. Na sausedni njivi je vcejlak merno bilau. Kak bi ovak bilau, vej pa tam postrašívle njegov saused. Njevgi saused pa je gé trno strašno strašilo. Tak so eške drugi ftiči prišli sejdát gor na

njega. Tak je vövído, kak kakši okinčeni krispan srejdi vraučoga leta. Depa dun je večer prišo pa po njem eške nauč tó. Pa je tau postrašenomi strašili nika najbolje lejvoga. Kauli njega pa više njega ne lejčejo ftiči. Kauli njega pa više njega so ftiči nika nej popejvali. Depa, depa! Nin za eno vöro, gda ga je začnola obimati sreča, se je tam nin daleč na nébi začnola nika svejtiti. Nej biu mejsec. Bili so bliski. Nejsó se eške čúli. Nin za edno vöro se je že bole bliskalo pa se je grmlanca tó čúla. Po tejm je vöter popino, zgrmelo je že vcejlak više njega, v tejm pa se je sipo kusti pa gausti dež.

Ja, dež, vöter pa grmlanca so se spravili na njivo postrašenoga strašila. Ka pa vrablova držina nut v njegovom klobúki? Eden čas so trepetali na deži. So trepetali pa se stiskavali eden k drugomi. So se stiskavali eden k drugomi, dokejč so mlajši nej začnoli brečati.

»Mama, ata! Mrzlo mi je!« se je zglaso prvi.

»Ata, mama! Cejlak sam mokra!« se je zglasila dru-

ga mala vrablova.

»Mamaaaaa! Ataaaa! Molki smo pa mrzlo nam je gé!« so se začnoli zdejrati vsi poprejk.

»Vej pa ftiči nemamo držence,« ji je miriu vrablov ata.

»Pa rejklinov tó nej,« se je zglasila mama vrablova.

»Naše strašilo pa ma rejklin,« so se mlajši zdrli bole na glas kak najbolje glasna grmlanca.

Samo so se poglednoli, niške več nika nej pravo. Vedli so, ka trbej napraviti. Vsi nagnauk so se potegnoli nut pod njegov rejklin pa tak nagnauk njim je lepše bilau. Kcuj so se stisnoli k slamnatomi strašilovimi tejlí. Pa ji je toplo bilau tó. Istina, ka so se mlajši postrašili vsikše grmlance. Depa kak je bilou zavolo nji na svojom tejlí postrašeno strašilo, tou vej samo njegovó srcé. Vej samo njegovó postrašeno srcé.

Miki Roš

Državno tekmovanje v slovenščini

Dijaki tretjih in četrth letnikov srednjih šol in gimnazij imajo možnost vsako leto preizkusiti svoje znanje na državnih tekmovanjih v različnih predmetih, ki jih organizira Ministrstvo za šolstvo na Madžarskem. Po novem sistemu se tekmovanj lahko udeležijo tudi tisti, ki so naredili maturo že prej, kot bi končali šolo. Med predmete, v katerih prirejajo tekmovanje, spada tudi slovenski jezik.

To leto smo se državnega tekmovanja v slovenskem jeziku udeležili trije gimnazijci iz monoštrske gimnazije. To smo bili: avtorica tega članka, Bernadett Domjan in Tomaž Kovač. Tekmovanje je sestavljeno iz dveh delov, pisnega in ustnega.

Pisni del smo napisali 11. januarja na gimnaziji.

Pri tem smo imeli tri vrste nalog: bralno razumevanje,

slovnična pravilnost in pisno izražanje. Pri pisnem izražanju smo morali napisati oglas, da iščemo podnajemniško stanovanje. Pri spisu pa smo lahko izbirali med dvema naslovoma, in sicer Porabski mediji ali Najljubše literarno delo. Vsi smo se odločili za porabske medije. Nestrpno smo čakali rezultate pisnega dela in se medtem že pripravljali na ustni del. Približno čez en mesec smo zvedeli, da smo bili vsi dobri pri pisnem delu, zato se lahko udeležimo ustnega dela, ki se je odvijal 25. marca v Szombathelyu.

Ta dan smo že nestrpno čakali, saj smo imeli tudi malo teme. Vse skupaj smo imeli 15 tem, po 5 v enem tematskem sklopu. Imeli smo naslednje sklope: književnost, kultura in vsakdanje življenje. Na urah slovenščine in doma smo se veliko pripravljali. Čas je hitro minil in morali smo na ustni del. Ker je To-

maž zbolel, sva šli midve z Betti. Spremljala naju je naša učiteljica Irena Libricz Fasching. Ker smo šli z avtomobilom, nam ni bilo potrebno zgodaj vstati, kljub temu smo bili pravočasno na visoki šoli, kjer se je odvijalo tekmovanje. Tako se je ustni del začel okrog pol enajstih. V komisiji sta bili dve profesorici z Visoke šole Dániel Berzsenyi, Ibolya Dončec Merkli in Elizabeta Emberšič Škaper. Razen njiju je bila še Agota Kállay, slovenska referentka na Zavodu za razvoj in posodabljanje šolstva v Budimpešti. Na začetku nas je ona pozdravila. Potem smo morali potegniti teme in smo dobili 20 minut, da se pripravimo.

Začela je Bernadett, ki je potegnila naslednje teme: Ivan Cankar Skodelica kave, Porabske šege, Varstvo okolja. Za njo sem prišla jaz na vrsto. Imela sem naslednje teme: Ivan Tavčar Cvetje v jeseni, Porabske vasi in Možnosti po-

tovanja nekoč in danes.

Ko smo končali ustni del tekmovanja, smo dobili možnost, da smo si lahko ogledali spominsko sobo Avgusta Pavla. To je bilo zelo dobro, saj še nismo bili tam.

Na koncu so nas pogostili še s sendviči in sokom. Sledil je kratek pogovor. Potem pa smo se odpravili domov. Rezultatov tam še nismo izvedeli, ampak so rekli, da jih

bo dobila naša ravnateljica naslednji teden.

V sredo smo že dobili zelo pričakovane rezultate. Prvo mesto sem dosegla avtorica tega članka, Martina Zakoč. Druga je postala Bernadett Domjan. Tretji pa je postal Tomaž Kovač, s točkami, katere je dobil pri pisnem delu.

Zelo smo veseli rezultatov.

Martina Zakoč

www.porabje.hu

Zveza Slovencev na Madžarskem | Novice | Programi, prireditve

Zveza Slovencev na Madžarskem
Magyarországi Szlovének Szövetsége

Zveza Slovencev na Madžarskem

Gardonyijeva 1
9970 Monošter/Szentgotthárd
Telefon: 00 36 94 380 208
00 36 94 552 596
E-pošta: info@zveza.hu

zveza.hu

MLAŠEČI

6.15 KULTURA, 6.20 ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 10.10 BISERGORA, 13.00 ODDAJA: KAKO PASEŠ LENOBO, LUTKA, NAN, 10.25 MARTINA IN PTIČJE STRAŠILO, 10.35 RISANKA, 10.45 ŠEST NASVETOV, KAKO POSTATI NAJBOLJŠI NOGOMETNA NA SVETU, KRATKI FILM, 11.00 ENAJSTA ŠOLA, 11.30 TO BO MOJ POKLIC: AVTOKAROSERIST, 12.20 UGRIZNIMO ZNANOST, 12.40 MINUTE ZA JEZIK, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.20 TURBULENCA, 14.25 SLOVENSKI UTRINKI, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 LARINA ZVEZDICA, RIS., 16.00 IZ POPOTNE TORBE: OTROŠKE ZGODBE, 16.20 PASJA PATRULJA, NIZOZ, NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.25 POSEBNA PONUDBA, 18.00 BABILON.TV, 18.30 DANICA IN PRIJATELJI, RIS., 18.35 PRI SLONOVIH, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.50 EKOUTRINKI, 20.00 MOJI, TVOJI, NAJINI, DRUŽ., NAN., 20.30 REFERENDUM O MALEM DELU, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 POLNOČNI KLUB, 0.20 BABILON.TV, 0.40 DUHOVNI UTRIP, 0.55 DNEVNIK, 1.30 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.55 INFOKANAL

PETEK, 08.04.2011, II. SPORED TVS
6.30 INFOKANAL, 10.00 DOBRO JUTRO, 12.35 GLASNIK, 13.05 EVROPSKI MAGAZIN, 13.40 ČRNO BELI ČASI, 13.55 BERLIN: EVROPSKO PRVENSTVO V GIMNASTIKI, MNOGOBOJ (M), 16.55 MINUTE ZA ..., 17.25 MOSTOVI - HIDAK, 18.00 NA LEPEŠE, 18.25 UMETNOST IGRE, 19.00 BERLIN: EVROPSKO PRVENSTVO V GIMNASTIKI, MNOGOBOJ (Ž), 20.00 NA ZDRAVJE!, 21.20 EVROPSKO PRVENSTVO V GIMNASTIKI, MNOGOBOJ (Ž), 22.20 OGLAŠEVALCI, AM. NAD., 23.10 TRIJE MODRECI, AM. FILM, 0.40 ZABAVNI INFOKANAL

SOBOTA, 09.04.2011, I. SPORED TVS
6.10 KULTURA, 6.20 ODMEVI, 7.00 IZ POPOTNE TORBE: OTROŠKE ZGODBE, 7.20 KRIŽ KRAŽ, 9.05 PRITLIKAVEC NOSAN, NEMŠ. FILM, 10.40 POLNOČNI KLUB, 11.55 TEDNIK, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 14.00 DIVJE KOKOŠKE IN ŽIVLJENJE, NEMŠ. FILM, 16.00 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 16.15 NAGRADNA IGRA, 16.20 ZDRAVJE, USODA, ALTERNATIVA, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.20 NA VRTU, 17.45 (NE)JUREŠNIČENO, 17.55 Z DAMJANOM, 18.20 (NE)JUREŠNIČENO, 18.25 OZARE, 18.35 SONČNI MLIN, RIS., 18.40 FIFI IN CVETLIČNIKI, RIS., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 20.00 SPET DOMA, 21.45 INVAZIVNE ŽIVALI, DOK. odd., 22.20 POROČILA, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 SINOVNI ANARHIJE, AM. NAD., 23.50 SLOVENSKI MAGAZIN, 0.15 DNEVNIK, 0.35 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.00 INFOKANAL

SOBOTA, 09.04.2011, II. SPORED TVS
6.30 ZABAVNI INFOKANAL, 8.00 SKOZI ČAS, 8.25 POGLEDI SLOVENIJE, 9.55 KUALA LUMPUR: FORMULA 1, VELIKA NAGRADA MALEZIJE, KVALIFIKACIJE, 11.10 POSEBNA PONUDBA, 11.35 CIRCUM REGIONAL, 12.05 MINUTE ZA ..., 12.35 DOKUMENTARNA ODDAJA, 13.25 BERLIN: EVROPSKO PRVENSTVO V GIMNASTIKI, VAJE NA ORODJIH (M IN Ž), 16.55 CELJE: ROKOMET, ZAKljučNI TURNIR SLOVENSKEGA POKALA ZA MOŠKE, POLFINALI, 20.00 DOMŽALE: NOGOMET, TEKMA PRVE LIGE: DOMŽALE - MARIBOR, 22.25 REDKE PTICE, KAN. FILM, 0.00 USODNA NESREČA, AM. NAD., 0.55 BRANE RONČEL IZZA ODRA, 2.40 ZABAVNI INFOKANAL

NEDELJA, 10.04.2011, I. SPORED TVS
7.00 PAJKOLINA IN PRIJATELJI S PRISOJ, RIS.; KLJUKEC S STREHE, RIS., 9.50 ANIMALIJA: MAŠINO SKRIVNOSTNO IZGINOTJE, RIS., 10.15 ENID BLYTON: PUSTOLOVŠČINE - PUSTOLOVŠČINA NA MORJU, MLAD. SER., 10.45 PRISLUHNI MO TISI, 11.55 OZARE, 11.20 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 NA ZDRAVJE!, 14.25 ALPE-DONAVA-JADRAN, 15.00 NLP S TJAŠO ŽELEZNIK, 15.00 NA NAŠI ZEMLJI, 15.05 PROFIL TEDNA, 15.30 VEČNO Z LORELLO FLEGO, 15.35 ŠPORTNE NOVICE, 15.45 ŠPORTNA RETROVIZIJA, 15.50 ŠPORTNI GOST, 16.00 NEDELJSKO OKO, 16.10 MEGA FACE, 16.20 SVETOVNO S KARMEN ŠVEGL, 16.30 NA GLAS!, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.20 NLP S TJAŠO ŽELEZNIK, 18.10 PRVI IN DRUGI, 18.35 ZAKAJ? ZATO!, RIS., 18.40 ČARLI IN LOLA, RIS., 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 20.00 PREDRAG ŠPORT, FR. FILM, 21.45 VEČERNI GOST, 22.40 POROČILA, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.20 IRENE HUSS: TETOVIRANI TRUP, ŠVED. NAD., 0.45 DNEVNIK, 1.10 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.40 INFOKANAL

NEDELJA, 10.04.2011, II. SPORED TVS
6.20 ZABAVNI INFOKANAL 7.10 SKOZI ČAS, 7.35 MALI SIVE CELICE, KVIZ, 8.20 GLOBUS, 8.55 OTROŠKI PEVSKI ZBOR RTVS, SLOVENSKE LJUDSKE PESMI IN OTROŠKE IGRE, 9.30 KUALA LUMPUR: FORMULA 1, VELIKA NAGRADA MALEZIJE, KVALIFIKACIJE, 11.50 GOSPODIČNA MARPLE, ANG. FILM, 13.30 EVROPSKO PRVENSTVO V GIMNASTIKI, 15.20 ROKOMETNI MAGAZIN LIGE PRVAKOV, 15.45 EVROPSKO PRVENSTVO V GIMNASTIKI, VAJE NA ORODJIH (M IN Ž), 16.55 CELJE: ROKOMET, ZAKljučNI TURNIR SLOVENSKEGA POKALA ZA MOŠKE, FINALE, 18.30 RITMIČNA GIMNASTIKA - MTM, 19.50 ŽREBANJE LOTA, 20.15 RITZ, DOK. odd., 21.10 STEBRI ZEMLJE, NEMŠ.-KAN. NAD., 22.10 NA UTRIP SRCA, 23.05 NUJNI PRIMERI, AVST. NAD., 0.00 INFOKANAL

PONEDELJEK, 11.04.2011, I. SPORED TVS
6.25 UTRIP, 6.40 ZRCALO TEDNA, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 10.10 PRIHAJA NODI: NI POČITKA ZA NODIJA, RIS., 10.20 FIFI IN CVETLIČNIKI: ŽELJKOVA NAKUPOVALNA MRZLIČKA, RIS., 10.30 RISANKA, 10.40 POTPLATOPIS, 11.00 ŠOLA EINSTEIN, NEMŠ. NAN., 11.25 IZGANJALCI VESOLJCEV: ČEZLESNIKOVI NEVARNI KRAJI, RIS., 11.55 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.20 POGLEDI SLOVENIJE, 15.00 POROČILA, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.45 KLJUKEC S STREHE, RIS., 16.10 J.W. GRIMM: PRESREČNI ANŽE, OTR. odd., 16.20 RIBIČ PEPE: GLAVNA JE GLAVA, OTR. NAD., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 VELIKI NARAVNI DOGODKI: VELIKA SELITEV, ANG. SER., 18.25 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 18.40 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 20.00 TEDNIK, 21.00 STUDIO CITY, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00

GLOBUS, 23.30 GLASBENI VEČER, 1.05 DNEVNIK, 1.40 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.10 INFOKANAL
PONEDELJEK, 11.04.2011, II. SPORED TVS
7.00 INFOKANAL, 10.00 DOBRO JUTRO, 12.45 SOBOTNO POPOLDNE, 15.15 UMETNOST IGRE, 15.45 SLOVENSKI UTRINKI, 16.10 POSEBNA PONUDBA, 16.35 TO BO MOJ POKLIC: METALURG, 17.00 ODKAR SI ODSLA, ANG. NAD., 17.35 ALPE-DONAVA-JADRAN, 18.05 PRVI IN DRUGI, 18.30 FIRMA.TV, 19.00 Z GLAVO NA ZABAVO: SHYAM, 19.30 UNIVERZA, 20.00 PEKLENSKI IZBOR, 20.45 APOKALIPSA, DOK. SER., 21.35 KNJIGA MENE BRIGA, 22.00 BLEŠČICA, ODDAJA O MODI, 22.30 DOSTAVA, GRŠKI FILM, 0.05 ŠIROKO ODPRTE OČI, DOK. odd., 2.00 ZABAVNI INFOKANAL

TOREK, 12.04.2011, I. SPORED TVS
6.15 KULTURA, 6.20 ODMEVI, 7.05 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 ZLATI PRAH: O SRAKI, KI JE HOTELA VISOKO LETETI, LJUDSKA PRAVLJICA, 10.20 ODDAJA ZA OTROKE, 10.40 J.W. GRIMM: PRESREČNI ANŽE, OTR. odd., 10.50 RIBIČ PEPE: VZNEMLJIVA TURCIJA, 11.05 SINJE NEBO, NORV. NAN., 12.00 VEČERNI GOST, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.20 GLOBUS, 14.00 BABILON.TV: PROSTOVOLJSTVO, 14.20 OBZORJA DUHA, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 PAJKOLINA IN PRIJATELJI S PRISOJ, RIS., 16.10 ZLATKO ZAKLADKO: GRAJSKI ZAKLADI, 16.25 NA KRILIH PUSTOLOVŠČINE: ARKTIČNI LED IN TROPSKO MORJE, DOK. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 INVAZIVNE ŽIVALI, DOK. odd., 18.00 UGRIZNIMO ZNANOST: TRENING MOŽGANOV, 18.20 MINUTE ZA JEZIK, 18.25 ŽREBANJE ASTRA, 18.35 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 20.00 SODOBNA DRUŽINA, AM. NAD., 20.25 OSMI DAN, 21.00 DOSJE, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 PRAVA IDEJA!, 23.30 APOKALIPSA, DOK. SER., 0.25 OSMI DAN, 0.50 INVAZIVNE ŽIVALI, DOK. odd., 1.20 DNEVNIK, 1.55 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.20 INFOKANAL

TOREK, 12.04.2011, II. SPORED TVS
7.00 INFOKANAL, 10.00 DOBRO JUTRO, 12.30 NLP S TJAŠO ŽELEZNIK, 15.10 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 15.55 NA LEPEŠE, 16.20 DOBER DAN, KOROŠKA, 16.50 GLASNIK, 17.15 MOSTOVI - HIDAK, 17.50 RITZ, DOK. odd., 18.40 MUZIKAJETO: JIMI HENDRIX, 19.15 TRANZISTOR, 19.55 EKOLA!, 20.00 TRIKOTNIK, 20.30 DUHOVNI UTRIP, 20.45 DEDIŠČINA EVROPE: KAM IN NAZAJ: SANTA FE, AVST.-NEMŠ. NAD., 22.45 BRANE RONČEL IZZA ODRA, 0.15 ČRNA KNJIGA, NIZOZ. FILM, 2.40 ZABAVNI INFOKANAL

SREDA, 13.04.2011, I. SPORED TVS
6.10 KULTURA, 6.20 ODMEVI, 7.05 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 KLJUKEC S STREHE, RIS., 10.35 ZLATKO ZAKLADKO: GRAJSKI ZAKLADI, 10.55 NA KRILIH PUSTOLOVŠČINE, DOK. NAN., 11.20 PRISLUHNI MO TISI, 11.55 DOSJE, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 TEDNIK, 14.10 TRIKOTNIK, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 MAKS IN RUBI, RIS., 15.50 MILAN: ROBDNICE, RIS., 15.55 KRAVICA KATKA: IZGINULA BARVA, RIS., 16.05 POD KLOBUKOM, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 TURBULENCA, 18.25 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 20.00 POT V GUANTANAMO, ANG. FILM, 21.30 KRATKI IGRANI FILM, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 SVETO IN SVET: NE BOJTE SE!, 0.15 TURBULENCA, 1.05 DNEVNIK, 1.45 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.10 INFOKANAL

SREDA, 13.04.2011, II. SPORED TVS
7.00 INFOKANAL, 10.00 DOBRO JUTRO, 12.45 SPET DOMA, 14.20 OTROŠKI PEVSKI ZBOR RTVS, SLOVENSKE LJUDSKE PESMI IN OTROŠKE IGRE, 14.55 BLEŠČICA, 15.25 TRANZISTOR, 16.00 KNJIGA MENE BRIGA, 16.20 OSMI DAN, 16.45 DUHOVNI UTRIP, 17.10 MOSTOVI - HIDAK, 17.40 ČRNO BELI ČASI, 18.00 VELIKI NARAVNI DOGODKI: VELIKA SELITEV, ANG. SER., 18.55 PEKLENSKI IZBOR, 19.45 ŽREBANJE LOTA, 19.55 VELENJE: ODBOJKA (Ž), 2. TEKMA FINALA KONČNICE DRŽAVNEGA PRVENSTVA, 22.00 MILLERJEVO KRIZIŠČE, AM. FILM, 23.50 SLOVENSKA JAZZ SCENA: ROMSKA GLASBA IN BIG BAND: IMER TRAJA BRIZANI IN AMALA Z BIG BANDOM RTV SLOVENIJA, 0.30 ZABAVNI INFOKANAL

ČETRTAK, 14.04.2011, I. SPORED TVS
6.15 KULTURA, 6.20 ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 10.10 TELEBAJSKI: DETECE, OTR. NAN., 10.35 POD KLOBUKOM, 11.15 SPREHODI V NARAVO: OKRASNE ČEŠNJE, 11.40 SVETO IN SVET: NE BOJTE SE!, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.20 STUDIO CITY, 14.25 MOJI, TVOJI, NAJINI, DRUŽ., NAN., 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 PRIHAJA NODI: UHAČ ZA EN DAN, RIS., 15.55 FIFIN CVETLIČNIKI, RIS., 16.05 NOVOROJENČEK, KRATKI FILM, 16.20 ENAJSTA ŠOLA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.25 V 80 VRTOVH OKOLI SVETA: SEVERNA EVROPA, DOK. SER., 18.25 MINUTE ZA JEZIK, 18.30 ŽREBANJE DETELJICE, 18.40 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 20.00 POGLEDI SLOVENIJE, 21.30 NA LEPEŠE, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 PLATFORMA, 23.30 SOFOKLES: ANTIGONA, TV PRIREDBA PREDSTAVE SLOVENSKEGA LJUDSKEGA GLEDALIŠČA CELJE, 0.40 GLOBUS, 1.10 DNEVNIK, 1.45 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.10 INFOKANAL

ČETRTAK, 14.04.2011, II. SPORED TVS
7.00 INFOKANAL, 10.00 DOBRO JUTRO, 13.00 GLASBENI VEČER, 13.00 J. CORIGLIANO: HAMELINSKI PISANI PISKAČ, IRENA GRAFENAUER, ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE IN MARKO LETONJA, 13.40 SAMOSPEVI Z MLADIMI VIRTUOZI: NINA FRAS IN MARTIN SUŠNIK, 14.10 RITZ, DOK. odd., 15.05 UGRIZNIMO ZNANOST, 15.30 EVROPSKI MAGAZIN, 16.00 LYNX MAGAZIN, 16.30 MOSTOVI - HIDAK, 17.00 TO BO MOJ POKLIC: METALURG, 2. DEL, 17.25 FIRMA.TV, 18.00 PRI MAUPASSANTU, FR. NAN., 19.00 RAZVEDRILNA ODDAJA, 19.55 EKOLA!, 20.00 ŠPORT, 20.30 NOGOMET, EVROPSKA LIGA, 23.15 RESTAVRACIJA RAW, IR. NAD., 0.05 NOGOMET, EVROPSKA LIGA - POVZETKI, 0.35 RAZGALJENA ZRCALNA DVORANA, DOK. FILM, 1.35 ZABAVNI INFOKANAL

Zadnji slobaud od Marije Časar

Na žalost smo v soboto, 2. apriliša, zadnji slobaud mogli vzeti od naše drage Marije Časar (Namičtjini Mariš) v Varaši. Fejs de nam falijo njeni smeječi obraz pa njeno padaštvo. Dočas ji je zdravdje baugše sluzilo, je zvün naši programov na drudje programe v cejlom Porabji z veseldjom ojdla s svojo drzinov pa se radüvala vsakšomi. Bila je fejs võrna slovenska katoličanska mati, baba. Svojiva dva domanjiva vnuka je že v zibki napajala z materno rečtjavu. Najprva ju je navčila molitev:

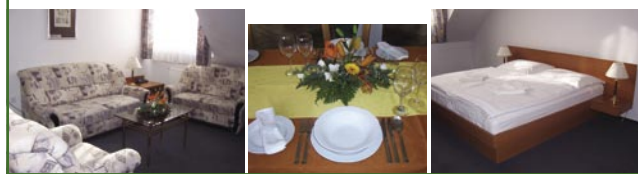

»Mali Jezuš, pojmo spat, Bauga zvāt, na pomauč vsako nauč, mali Jezuš leko nauč!«

Naj počiva vu miru!

V imeni Drüštva porabski slovenski penzionistov Aranka Schwarcz

Lipā
HOTEL · RESTAVRACIJA
Monošter - Szentgotthárd
Gárdonyi u. 1.
Tel.: (+36)94/383-060
E-mail: info@lipahotel.hu
www.lipahotel.hu

Malo za smeji

Ptičja gripa

Kak vejš, ka si daubo ptičjo gripo (madárinfluenza)?

Trno si želiš, ka bi se nekakoma posro na glažojno njegovoga autona.

Zakoj bi zdaj?

Mauž pride domau, ka je vnoči delo, pa včasim dé v spalnico. Tam najde ženo vcejlak ode-njeno od peté do glavé. Tau ga je sploy nej mautilo, liki jo je veselo poseksal. Zadovoljen dé doj v künjo, gde najde ženo za špajetom, ka nika mejša. »Kak se ti je pa posrečilo tak brž priti s spalnice?« go pita, »vej sva pa malo prvini ešče tam bila...«

»O, moj baug,« zakriči žena. »V spalnici je moja mati. Prišla je nas pogledat, te njoj je pa lagvo prišlo, zatou sam njoj pravla, naj se doj vleže.« Brž odleti v spalnico pa pravi:

»Mati, ne morem võrvati, ka se je leko zgoudilo kaj takšoga... Zakoj si njemi pa nika nej prajla?«

Mati pa čemerno pravi: »S tem naurim sam že petnajset lejt nej gučala, zakoj bi mogla ranč zdaj?«

Pri zobari

Pacient: »Djelte gospaud zobar (fogorvos), fejs nagrauzno je cejli den držati roke v lampaj lidam?«
Zobar pa: »Niti nej. Tak si mislim, ka segam v njine lajštre (denarnice).«

Za obed bi divjo svinjo

Jožka si v restavraciji zapovej za obed divjo svinjo. Kölnar pa povej: »Žau mi je. Sfalila je. Mamo pa navadno svinjo, liki küjari povejm, naj jo pošteno razčemerim, samo de malo duže trbelo čakati.«

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrted
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič

Naslov uredništva:

H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;

e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:

TISKARNA KLAR d.o.o.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada RS za

Slovence v zamejstvu in po svetu ter Javnega sklada za narodne in etnične manjšine na Madžarskem.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15
1174 7068 2000 1357 0000 0000,
SWIFT koda: OTPVHUHB